

Муниципальное образовательное учреждение
«Большепаратская средняя общеобразовательная школа»
Волжского муниципального района Республики Марий Эл.

Рассмотрено на заседании методического объединения учителей начальных классов. Руководитель _____/Толстова М.Ф./ протокол №1 « 28 » августа 2021г.	«Согласовано» Заместитель директора по учебной работе _____/Гаврилова О.Ю./ «об» сентября 2021г.	«Утверждаю» Директор МОУ «Большепаратская СОШ» _____/Томцева Л.А./ «__» _____ 2021г.
--	--	--

Рабочая программа основного начального образования по родному чтению

3 класс
УМК «Школа России»

Составитель:
Степанова Галина Витальевна учитель
начальных классов МОУ «Большепаратская СОШ»

Срок реализации: 2021-2022

д. Отымбал
2021 г.

Марий литератур программ.

III классыште тунемше-влак чыла шинчымашым утларакше марла налыт. Шочмо йылме шкежат икымше класс гычак предмет семын туныкталтеш. Арамлан огыл шочмо йылмым каласен мошташ лийдыме мастар туныктышо маныт. Марла умылтарымым йоча каньылынрак да писынрак авалта, уш-акылжымат куштылгынак виянда. Шочмо йылмыж дене ойлымыж годым икшыве кугу нелылыкым ок шиж. Уроклаште тудо литератур йылмым вашлиеш, ава шӧр дене толшо мотор йылмын нимучашдыме сӧраллыкше ден юзо вийжым шке шӱм-чонышкыжо шындыра.

Лудмаш уроклаште ыштышаш сомыл изи огыл:

- ✓ чын, икшырымдын писын, умылен да сылнын лудаш умбакыже туныкташ;
- ✓ сылнымутым шымлен лудын, келгын лончылаш полиаш; персонаж-влак дене пырля тургыжланаш да нунылан акым пуэн мошташ туныкташ;
- ✓ сылнымутышто сӱретлыме образ-влакын сай, уда койышыштым ойыркалаш полиаш;
- ✓ сылнымутым лудаш да лончылаш кумыландыме негызеш ылышын моторлыкшым аклен шогаш тараташ;
- ✓ лудшыла, уш-акылым чын корно дене виктараш, шонкалаш, шижааш, илаш туныкташ;
- ✓ марий писатель ден поэт-влак да нунын сылнымутышт нерген тӱналтыш шинчымашым пуаш, литературым тунемаш ямдылаш;
- ✓ шочмо калыкын эртыме корныжо, кӱлтӱржо, этический да эстетический поянлыкше дене палдараш тӱналаш;
- ✓ тӱрлӧ жанран да содержаниян сылнымутым лудын, ылыш умылымашым да шӱм-чон моторлыкым порсынлаш;
- ✓ тӱналтыш литературоведческий умылымаш-влакдене палдараш;
- ✓ почеламутын ойыртемышым шижааш да поэтический кумылым нӧлташ;
- ✓ произведенийын сӧрал йылмыжым, сылнеитарыме йӧнжӧ-влакым почын ончыкташ;
- ✓ ойлымо да возымо йылмым у кӱкшытышты нӧлалаш, творческий шӱлышым вияндаш;
- ✓ содержаний дене келишышын кумыл шижмашым ончыктен лудмашке куснаш;
- ✓ калык ойпото ден сылнымут полишмо дене йоча-влакын шӱм-чонешышт поро шонымаш ден волгыдо шижмашым ылыжташ да вияндаш, ончыктык ылышлан шуарен шогаш;
- ✓ мӧнгыштӧ книгаг икевӱя лудаш кумыландаш, пайдале книгаг ылыш йолташышке савыраш йӧнештараш.

Личностный

Лудмаш дене:

- лудмын кулешлыкшым умылаш туныкташ; вес предмет-влакым тунеммашым куштылемдаш; шуко да чын умылен лудаш тараташ; шкемым да туням умылымашым вияндаш; сылнымутан текстым аклен мошташ; йодыш-влаклан вашмутым пуэн, шке шонымашым ойлен мошташ; йолташын каласкалымыжым аклен мошташ.
- турло теме дене кылдалтше марий классик-влакын сылнымутан произведенийышт дене палдараш; пуртус нерген марий калыкын историйже, сай да осалым ойырен мошташ.
- сылнымутан литературын, искусствын ужалыж семын умылен мошташ тунемаш.
- шке семын лудаш кумыландаш, уш-акылжым пайдараш тунемаш.
- книга да научно-литературный литератур дене шке семын пашам ышташ тунемаш.

- туналтыш школым тунем пытарымек, йочан лудмо навикше да содержанияйым умылен моштымыжо, каласкален моштымыжо пенгыдемдалтшаш.

Метапредметный

Лудмаш дене:

- шкалан кулшо турло уверым муын мошташ тунемшаш;
- текстым ужаш-влаклан шеледен моштышаш, планым ыштышаш, сылнымут йоним муын моштышаш.
- шке шонымым умылтарен да каласкален моштышаш.
- калык коклаште шкем кучымо правилым кучылт моштышаш.
- тушкан да коктын пашам ышташ тунемшаш.

Предметный

Лудмаш дене:

- сылнын да йонылыш деч посна лудаш тунемшаш, колыштмо да лудмо текстын содержанияйжым умылаш, сылнымутан, научный текст-влак дене пашам ышташ тунемшаш.
- шке семын кулеш литературым кучылташ; словарь, справочник, компьютер дене палаш тунемшаш.
- йолташ дене кутырен мошташ, йылме нормым кучылташ тунемшаш.
- лудмо произведений почеш герой, событий нерген ойлымашым чонен мошташ, текстын содержанияйжым план почеш каласкален мошташ, текст-влакын каласкалыме, шонкалыме, радамлыме улмыштым умылышшаш.
- почеламутым сылнын каласкалаш тунемшаш.
- йолташ-влак, ача-ава, туныктышо ончылно радамлен кутырен мошташ тунемшаш.
- кутырымаште плакатым, интернет материалым кучылтын мошташ тунемшаш.

Лудаш-возаш туныктымаш, класс деч öрдыжсö лудмаш да йылмым лывыртымаш

Икымше классыште йоча-влакым сентябрь гычак лудаш-сераш ямдылат. Нуным кутырымо да возымо йылме, курылтде кутырымаш, предложений, мут, слог да йук-влак дене палдарат. Ойлымо йылмыште вашлиялтше йук-влакым лончылаш посна жап ойыралтеш. Марий алфавитыш пурышо буква-влаклан келшен толшо йук-влак дене тунемше-влак лудаш-возаш ямдылалтме (добукварный период) жапыште палыме лийыт. Нуно гласный ден согласный йук-влакым ойыркалаш туналыт.

Лудмо дене пырляк йоча-влак возаш ямдылалтыт. Тыгодым парня йыжынла ден кидым лывырташ манын, тунемше-влак изи суретым, түрлө орнамент ден геометрический фигур-влакым суретлат, штриховкым ыштат, посна буква-влакын элементыштым серат.

Лудаш-возаш туныктымаште тун шотышто звуковой аналитико- синтетический йон кучылталтеш. Тудо урокышто текстым, предложенийым, мутым да йук-влакым лончылаш шуко жапым ойыраш йодеш.

Добукварный периодыштак йоча-влак предложенийым, мутым да йук-влакым схеме дене ончыктат. Шомакысе слог-влакым поснак келгын лончылыман. Нуным кружок але квадрат, тыгак геометрический фигур-влак денат палемдыктыман.

Лудаш туныктымашын негызше – слог. Слогым ыштымаште тунжо – гласный йук. Согласныйым гласный дене ушен моштыман, уке гын, буква дене лудаш точымо лудыкшо кодеш. Лудаш-возаш ямдылалтме уроклаштак туныктышо сылнымутым кучылтеш. Арняште ик кечын йомакым, ойлымашым лудеш, туштым туштылеш. Лудмо почеш йоча-влак дене мутланен налеш. Тылеч посна изи почеламут-влакым туншкан наизусть тунемыт, йомак гыч ужашым модын ончыктат. Тема дене келшышын урокышто түрлө онай дидактический модыш темлалтеш. Чыла тидлан лудмаш але возымаш урок гыч 12-15 минут жап налалтеш.

Лудаш-возаш ямдылалтме жап (добукварный период) чумыржо 20-22 урокым айла, тун шотышто сентябрьыште эрта.

Лудаш-возаш (грамотлан) туныктымаш сентябрь тылзыште туналеш да у ий марте шуйна. Буква-влакым тушка (блок) дене шеледыме: гласный

йўқым ончыктышо кандаш буква, мужырдымо йонгыдо согласный-влак, мужыран пич да йонгыдо согласный-влак, йотированный ныл буква, мужырдымо пич согласный-влак, **ь** ден **ь** буква-влак.

Букварный периодышто ыштышаш ик кугу сомыл – йук ден буква кокласе ойыртемем рашемдымаш. Марий графика тунемшылан пеш кугу нелылыкым ок ыште. Лач **я, е, ё, ю, ь** буква-влак логалме годым мутым ик семын огына луд. Адак южо йонгыдо согласный йўқым ончыктышо буква-влакын турлын лудалтмыштым шотыш налде ок лий.

Слог дене лудмаш гыч эркын-эркын тичмаш шомакым лудмашке кусныман. Кокымшо чырык мучашлан тунемше 1 минутышто 15-20 мутым лудын шуктышаш.

Лудаш туныктымо дене пырля возымо писылыкымат эскерен шогыман. Учебник гыч серен налаш лумын паша темлалтеш. Текст йочалан палыме лийшаш. Икшывылан лудаш-возаш куштылго огыл. Садлан паша кокла гычак онай дидактический модышым темлыман, диа- але кинофильмым ончыктыман, фонохрестоматийым колыштман, онай йомакым инсценироватлыман, коклан муралтен але кушталтенат колтыман.

Лудаш да возымаш уроклаште у шинчымашым пуымо дене пырля воспитательный паша лушкышаш огыл. Шочмо эл, шочмо калык да тудын илышыж нерген лудмо да мутланыме годым ончыкылык уста ен-влакым кушташ йӧн лектеш. Порылык, икте-весым пагалымаш, икте-весеылан полшымаш, тушка пайдале пашалан мелын шогымаш, шанен пуымо сомылым кўлеш семын шуктымаш, ен-влакын уда да сай койшыштым аклен моштымаш – чыла тиде шочмо йылме урокышто келгын лончылалтшаш да изи йочан шўм-чонешыже кугу кышам кодышаш.

Классыште, класс ӧрдыжто лудмаш да йылмым лывртымаш.

Сайын лудын моштышо йочалан тунеммаште кумда корно вашкерак почылтеш. Тудлан чыла предметат куштылгырак пуалтеш. Книга дене кылым кучышо ен шканжат, весеыланат куаным конда.

«Лудшаш книгалашке» пурышаш текст-влак социальный, этический да эстетический сынан улмышт дене чумыралтыт. Нуно шочмо элым, йылмым йӧратыше тукумым ончен куштымаште кугу суапым ыштышаш улыт.

Элнан ўшанле эрге ден ўдыр-влакшым шуарен куштымаште шочмо кундем, сар ден тыныс нерген сылнымутым лудмаш пале кышам кода. Тале писатель ден поэт-влакын возымышт, марий калыкын мунло ойпогыжо, тыгак тудын лўмлӧ енже, пайремже да модышыжо, илыш-йўўнерген текст-влак кугу пайдам пуат. Мемнан пелен илыше пошкудо да финн-угор ешыш пурышо родо-тукуым, руш да моло калык-влакын илышышт да сылнымутышт уш-акылыштым пайдара.

Мут мастар-влакын серымышт пўртўсым, илышым да пашан пайдалыкшым ужын да шижын мошташ, кумылым нӧлташ да шўм-чоным аруэмдаш полшен кертят. Идалык жап-влак нерген лудмо годым икшыве сылнылык тўняште илышаш, тудын чонжо куанен юарлышаш.

Чыла класслаште кажне тема почеш уш-акылым вяндаш, йылмым лывырташ, илышлан ямдылалташ кугу йӧн ышталтеш. Лудаш да сылнымут лончылаш урокын утларак жапше **(30-35 минут)** ойыралтшаш.

Произведенийым лончылышыла, тунемше-влак текстын тўн шонымашыжым муын моштышаш да ужаш-влак кокласе логический кылым рашемдышаш улыт. Герой-влакын пашаштым, койыш-шоктышыштым аклаш, персонажын молан тыге але вес семын ыштымыж нерген шке шонымыштым луктын ойлаш тўналыт. Текстлан пенгыдын энертен, литературный геройын образшым лончылыман. Посна персонаж нерген автор мом да кузе возен, лудын кодыман да геройын образшым иктешлыман. Лач тыге шоктмо годым икшывын кӧргешыже, ушешыже эн суапле шонымаш-влак ылыжшаш улыт.

Лудмаш урок марий да руш йылме, природоведений, труд, музык, изоискусство урок-влак дене чак кылдалтеш. Урокышто гына лудмо ок сите. Йоча-влак мӧнгыштӧ ятыр марла книга, «Ямде лий» ден «Марий Эл» газетлам, «Кече» ден «Ончыко» журналам лудын шогышаш улыт. Тдланак кӧра внеклассный лудмаш манме урок эртаралтеш. **I** классыште арнян ик кечысе урокын кокумшо ужашыже ойыралтеш. **II – IV** класслаште тылзыште ик внеклассный лудмаш урок темлалтеш.

Кўрылтде кутырымаш. Чумыр марий йылмым тунеммашын саскаже уш-акылым вяндымаште да йылмым лывыртымаште палдырнышаш.

Йылме лывыртыме паша шуко шӧрынан:

- 1) шочмо йылмысе кажне йӱкым чын да раш ойлаш туныктыман, предложенийын интонацийжым эскерыман, паузым моштен ыштыман;
- 2) йочан мут чондайжым эреак пойдарен шогыман, южо шомакшын мом ончыктымыжым рашемдыман;
- 3) предложений-влак пеш шуко тӱрлӧ кышкаран лийыт, нуно урокышто лончылалтшаш да тунемше-влакын предложений чонымо конструкцийыштым пойдарышаш улыт;
- 4) Предложений-влак икте-весешт дене ушнен кылдалт шогышо ойлымашым ыштат.

Личностный УУД (чылалан кельштарыме туныктымо паша)

Шке рашемдымаш: туналтыш класслаште тунемше-влаклан вктаралтше (кельштаралтше) шинчымаш радамлык;

Смыслооброзований да нравственно-этический вктарымаш: ен-влакын уда да сай койышыштым, янлык-влак деке чаманымаш кумылым аклен моштымаш,

Регулятивный УУД

Марий йылме да лудмаш уроклаште тунемше –влакын шинчымашышт ден моштымыштым тергымаш да аклымаш,
Тунеме пашам шкевуа аклышаш;

Познавательный УУД (общеучебный)

Тунемше правилым палшаш да чын кучылт моштышаш,
Шке ончылан йодышым нолталын, вашмутым пуэн моштымаш.

Познавательный УУД (информационный)

Турло информацийым кучылтын мошташ туныкташ.

Тунемше-влакым правилан вктарымаш

Амал да кылым пенгыдемдымаш

Тушка да поснам ойырен танастарен моштымаш.

III класс

Лудмаш да йылмым лывыртымаш

Калык ойпого Марий да моло калыкын ойпогышт: йомак, муро, тушто, калыкмут, калык пале да мыскара.

Тыге ышташ ок йӧрӧ, а тыге лиеш да кӱлеш) Сайым да удам ойыркалаш полшышо сынан почеламут ден ойлымаш-влак. Йоча-влакын тунеммаштышт, ваш-ваш келшымашышт, пайдале тӱшка паша ыштымашышт, икте-весеылан полшымаштышт сай да удам ончыктымаш.

Элем пелен. Марий Элын илышых гыч странице-влак. Марий кундемын ошкылжо, пашам йӧратыше калыкше, лӱмлӧенже-влак нерген почеламут, ойлымаш ден статья-влак.

Паша – илыш негыз. Кугыен-влакын пашашт, тӱрлӧ професийышт, икшыве-влакын вий шутымо пашашке ушнымышт нерген сылнымут.

Марий калык пайрем-влак. Шорыкйол (рошто), уярня, агавайрем, сӱрем да марий калыкын моло пайремже нерген почеламут, ойлымаш да статья-влак. Пайремыште мурымо муро-влак.

Пӱртӱс муро. Юзо теле.(5ш). Сылне шошо шыргыжал.(5ш)

Идалык жап-влак, шочмо пӱртӱс, кундемшытына ашныме вольык да илыше янлык-влак нерген почеламут, ойлымаш, статья-влак

Пошкудо калык-влак.) Руш, татар, чуваш да башкир калыкын сылнымутышт. Нине калыкын писатель ден поэтыштын мурсаскашт. Калык коклаште

келшен илымашын кугу вий улмыжым ончыктымаш.

Аваем, аваем.) Ныжыл кумылан ава-влак, нунын шке шочшышт верч тыршымышт да тургыжланымашт нерген почеламут, ойлымаш ден калыкмут-влак. Ешыште да пашаште тыршыше ўдырамашлан пӧлеклыме моктеммут.

Тыныс лийже тўнямбалне Армий, кугу сар годым фронтшыто, тылыште калык-влакын патырлыкым ончыктымашт, кызытсе жапыште тыныслык верч шогымаш нерген сылнымут.

Дўмлӧ марий писатель-влак М.Шкетанын, О.Шабдарын, К.Беляевын, М.Казаков ден И.Осминын сылнымут аршашышт.

Внеклассный лудмаш Внеклассный лудмаш урок тылзылан икте эртаралтеш. 9 шагатым кучылтмеке, классный лудмашлан 59 урок логалеш.

Тематический планирований
арняште 2 шагат.

По	№	Тема	Тунемше могай шинчымашым налеш.	Тунемше-влакын паша лектышышт
	1.	Калык ойпого.	Калык ойпогым лудмаш, мо нерген	Калык ойпого-влакым жанр шотшо дене
	2.	«Каза, тага да пырыс». (марий калык йомак).	каласымым умылаш, йомакысе	тушкалаш, жанр-влакын лумыштым каласаш да
	3.	«Йуксо удыр». (Марий калык йомак).	герой-влакым лончылымаш.	кажныжлан ойыртежым каласаш.
	4.	«Могай лийман да могай лийман огыл».	Нине ойлымаш гоч йоча могай	Нине ойлымаш гоч йоча могай лийман да могай
	5.	Н.Носов. «Кияр»	лийман да могай лийман огыл лияш	лийман огыл лияш тунемшаш.
	6.	Н.Новиков. «Туналаш веле йосо».	тунемеш.	
	7.	Р.Петрова «Кок койыш».	Шочмо кундемлан, пашаче марий	Шочмо кундемлан, пашаче марий калыклан
	8.	А.Новиков «Сусыр куэ». Елин-Пелин	калыклан полочкыме почеламут дене	полоккыме почеламут дене ойлымаш-влакым
	9.	«Ойгыш логалше мукш».	ойлымаш-влакым лудмаш, лудмо	лудмеш, лудмо навикым виянда, шочмо вер дене
	10.	Вн.чт. «Шинчымаш – путынь умырлан»	навикым вияндаш, шочмо вер дене	кугешна.
	11.	Марий Эл республикын гимнже.	кугешнаш.	
	12.	Г.Алексеев «Эр».		
	13.	Б.Данилов «Вуетым саве». «Мемнан ялна».		
	14.	С.Вишне夫斯基 «Шочмо мланде»,		
	15.	М.Майн «Шочмо йылме», А.Горохов		
	16.	«Йоратем».		
	17.	Н.Анхимкова «Кинде шултыш»		
	18.	К.Васин «Йошкар-Ола». В.Иванов		

	<p>14. «Йошкар-Ола нерген муро». Вн.чт. «толын шуо шортньо шыже» 15. К Васин «В.А.Мухин-Сави». 16. «Паша-ильш негыз» 17. К.Мелихан «Пиал йомак» 18. А Седугин «Чогыт». В.Осеева «Пашам кузе ыштеда...». 19. А.Федоров «Кутко-влак». С.Чавайн «Мукшотар». 20. Л.Воронкова «Паша чоным куандара». 21. Дим.Орай «Буй олыкышто». 22. Вн.чт. «Шочмо кундемна» 23. В.Акцорин «Кажнемарий портышто». 24. А Волков «Уярня» 25. Н.Лекайн «Агавайрем» 26. Я.Элексеин «Семык пайрем». Ш.Осып «Семык» 27. М.Шкетан «Йошкар Пеледыш пайрем». 28. Т.Ефремов «Сурем» 29. Вн.чт. «Пиалан улына,ваш келшен илена». 30. И Осмин «Кенеж кечын», И Васильев «Эныж погымо годым». 31. Д.Исламов «Шыже чия». А.Мичурин-Азмекей «Шыже». 32. К. Скворцов «Чик-чирик». 33. Ю.Чавайн «Кайык-влак шыжым», «Сентябрь». 34. В. Косоротов «Паренге пасушто». 35. М.Колосов «Изи шоншо».</p> <p>36. Вн.чт. «Туням одалын ош теле». 37. В.Бианки «Меран, кудыр, маска да йушто кугыза». 38. Дим.Орай «Первый лум». Ю.Чавайн «Теле». 39. В.Даль «Икияш кугыза»</p>	<p>Марий калыкын пайремже нерген палдараш, произведенийым лончылаш, мастарлыкым вияндаш.</p> <p>Кенеж да шыже тусым умылаш, пуртусым йораташ, тудын моторлыкшым ужаш да аклаш тунемеш, лудмо навик виянеш.</p> <p>Теле ден шошо нерген почеламутым сылнын лудмо навик виянамаш, телым да шошын калыкын, янлыкын, кайыкын илышышт дене палыме лиймаш. Телымсе да шошымсо пайрем-влак нерген лудаш да мутланаш, йылмым лывырташ, йодыш-влаклан чыш вашмутым пуаш, йоча-влакым шонаш тараташ.</p> <p>Сенымаш пайрем лумеш турло произведенийла дене палыме лияш. Тиде произведенийла дене палыме лияш. Тиде произведенийласе</p>	<p>Марий калыкын пайремже нерген пала, произведенийым лончылаш, мастарлыкым виянда.</p> <p>Пуртусышто вашталтышым ужеш, кенеж, шыже тусын сылнылыкшым ужеш, тудым мут дене почын пуаш тунемеш, лудмо навикшее виянеш, сылнын лудмо навикшее виянеш.</p> <p>Теле ден шошо нерген почеламутым сылнын лудмо навик виянамаш, телым да шошын калыкын, янлыкын, кайыкын илышышт дене палыме лиймаш. Телымсе да шошымсо пайрем-влак нерген лудаш да мутланаш, йылмым лывырташ, йодыш-влаклан чыш вашмутым пуаш, йоча-влакым шонаш тараташ.</p> <p>Сенымаш пайрем лумеш турло произведенийла дене палыме лияш. Тиде произведенийласе полжительный герой-влак дечын примерым налаш., патриотизмым вияндаш:шке элым, ача-авам чот йората, нуно верч пенгыдын шога. Сарын ветеранже-влак дене кугешна, нуным пагала, кертме семын полша, нунын корным пенгыдын тапташ тырша.</p>
--	---	---	---

	<p>Ю Чавайн «Декабрь», А.Федоров «Йоратем мый сылне телым».</p> <p>40. И.Васильев «Водыр – уста ечызе».</p> <p>41. В.Дмитриев «Киса». А.Ягельдин «Кайык устел».</p> <p>42. И.Крылов «Шудошырчык ден кутко»</p> <p>43. Вн.чт. «Мемнан армий – тыныс армий».</p> <p>44. Й.Кырля «Шошо кече шырата».</p> <p>М.Казаков «Шошо».</p> <p>45. В.Колумб «Шырчыкна». В.Бианки «Шошо кунам туналеш?».</p> <p>46. М.Водопьянова «108 минут мланде деч ордыжто».</p> <p>47. Б.Данилов «Эн тамле». «Марий ден маска» (Руш калык йомак).</p> <p>48. В.Дмитриев «Сенымаш кече».</p> <p>Ю Артамонов «Мир».</p> <p>49. Н.Носов «Пучымыш».</p> <p>50. М Колосов «Поянлык».</p> <p>51. Вн.чт. «Айдеме да тудын пашаже»</p> <p>52. Ю.Петров «Юл воктене шонымаш».</p> <p>И.Шухши «Шояк».</p> <p>53. М.Джалиль «Шошо». С.Шакир «Йыван Кырля». М Рафиков «Пунчо»</p> <p>54. Х.Карим «Изак-шоляш келшымаш».</p> <p>Ф.Исангулов «Кувавай».</p> <p>55. А.Букетов «Ава». «Куку» (ненец калык йомак).</p> <p>56. В.Осеева «Эрге-влак». Б.Данилов «Черет».</p> <p>57. М.Емельянов «Эн шерге мут».</p> <p>Э.Анисимов «Аван кидше».</p> <p>Ю.Артамонов «Ава».</p> <p>58. Б.Данилрв «Курымешлан чапнаже кодеш». А.Мичурин-Азмекей «Кыраш гын, кыраш!»</p> <p>59. А.Бик «Партизанка Ольга</p>	<p>полжительный герой-влак дечын примерым налаш., патриотизмым вияндаш:шке элым, ача-авам чот йораташ, нуно верч пенгыдын шогаш. Сарын ветеранже-влак дене кугешнаш, нуным пагалаш, кертме семын полшаш, нунын корным пенгыдын тапташ тараташ.</p> <p>Марий писатель ден поэт-влакын йоча-влаклан возымо сылнымутыштым лудаш, текстым лончылаш тунемаш, йылме соралым эскераш.</p>	<p>Марий писатель ден поэт-влакын йоча-влаклан возымо сылнымутыштым лудеш, текстым лончылаш тунемеш, йылме соралым эскера.</p>
--	--	--	--

	<p>Тихомирова». С.Вишневский «Тушманым сенымаш!»</p> <p>60. Ю.Корольков «Леля Голиков».</p> <p>61. Г.Набатов «Удырын патырлыкше».</p> <p>62. К.Курашкевич «Кум эрге». А.Бик «Тыныс лийже тунямбалне».</p> <p>63. Вн.чт. «Чеве́р кенеж, яндар кава».</p> <p>64. М.Шкетан. «Якшывай».</p> <p>65. Ш.Осып «Шулдыран танна-влак».</p> <p>66. М.Казаков «Куэ», «Школ пакчаште».</p> <p>67. И.Осмин «Кролик», «Ошын койын, полан пеледалын».</p> <p>68. К.Беляев «Секрет», «Пакчаште».</p> <p>69 Резервный урок.</p> <p>70. Иктешлымаш.</p>		
--	--	--	--

